

UVOĐENJE NOVOG SUSTAVA PRAVNO-TEHNIČKE REGULATIVE U PODRUČJU GRADITELJSTVA U HRVATSKOJ

Pravno-tehnička regulativa u području graditeljstva osobito je složena struktura koja ima svoje zakonitosti i terminologiju. Ta bi sinergija trebala biti putokaz za uspješno svladavanje poteškoća na koje se nailazi u dugotrajnom procesu investicijskog ciklusa od potrebe investitora, preko idejnih zamisli i projektnog rješenja, do realizacije projekta te uspješne i sigurne uporabe objekta. Na žalost, zbog zastarjelosti koncepcije starog sustava normizacije i međusobne neusklađenosti pojedinih zakona i podzakonskih akata, rad graditeljskog sektora je sve teži i neizvjesniji. U članku se daje prikaz trenutnog vrlo turbulentnog stanja Zakona o gradnji i pripadajućih propisa kao osnove graditeljske regulative u vremenu u kojem zastarjelost velikog dijela postojeće regulative te potrebe za usklađivanjem s pravno-tehničkom stečevinom Europske unije uzrokuju značajne izmjene te velik broj novih zakona i podzakonskih akata.

Djelatnost graditeljstva, kao što je poznato, uključuje pripreme radove na gradilištu (rušenje građevinskih objekata i zemljane radove, pokusno bušenje i sondiranje terena za gradnju), gradnju kompletnih građevinskih objekata i njihovih dijelova (tehnoloških i energetske objekata, visokogradnju, niskogradnju, hidrogradnju itd), izvođenje instalacija svih tipova i složenosti, završne građevinske radove, iznajmljivanje strojeva i opreme za izgradnju ili rušenje itd. Graditeljstvo je stoga vrlo snažan zamašnjak gospodarstva koji s oko 6,0% udjela u hrvatskom bruto domaćem proizvodu te s oko 90 000 zaposlenih čini vrlo

značajnu gospodarsku granu. Pri tome se ne smije zaboraviti da je (ako se ukupne brojke neupućenima možda učine premalima) graditeljstvo zapravo osnovica za sve druge djelatnosti. Bez graditeljstva nema novih pogona, hala, industrijskih i energetske objekata, novih stambenih objekata itd, nema daljnjeg razvoja. Stoga radije razmjerno polagan, ali uporan rast te gospodarske grane u proteklom desetljeću, koja je nakon stravičnih ratnih razaranja Hrvatske, potrebe obrane domovine i gubitka tržišta nakon rata bila na koljenima.

Uvođenje novog sustava regulative u graditeljstvu

Mukotrpan proces pripreme za pristupanje Hrvatske Europskoj uniji uključuje i sinkronizaciju hrvatskog zakonodavstva u velikom i bitnom segmentu - području graditeljstva. U tom je smislu proteklih godina učinjen značajan napor na promjenama regulative koja će omogućiti bezbolno priključivanje Hrvatske na značajno tržište EU-a. Iako se nama, koji smo vezani uz struku, sve te promjene čine presporima i neučinkovitim, treba razumjeti da je riječ o izmjenama više stotina zakona i podzakonskih dokumenata koje je potrebno uskladiti kako bi postali fleksibilni u svakodnevnom brzorastućem tehnološkom napretku. Vrijeme je presudan čimbenik za prilagodbu i koordinaciju. Stoga radije što se nakon gotovo cijelog desetljeća od početaka pripreme tog ogromnog posla počeo nazirati okvir cjelokupnog novog sustava pravno-tehničke regulative u graditeljstvu.

Naime, u Hrvatskoj je već cijelo desetljeće u tijeku polagan i tih prijelaz s bivšeg sustava normizacije u području

Tablica 1 Izvadak iz baze zakonske regulative - osnove graditeljske regulative (stanje iz travnja 2007. godine)

razina regulative	naziv propisa	objavljen u	datum objave	dopune i izmjene	komentari i napomene
zakon	Zakon o državnom inspektoratu	NN 76/99	30.6.1999.	NN 129/2005	-
zakon	Zakon o gradnji	NN 175/2003	24.3.2003.	NN 100/2004	-
zakon	Zakon o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu	NN 47/98	3.4.1998.	-	-
zakon	Zakon o mjeriteljstvu	NN 163/2003	16.10.2003.	NN 194/2003	-
zakon	Zakon o mjernim jedinicama	NN 58/93	10.6.1993.	-	-
zakon	Zakon o normizaciji	NN 55/96	2.7.1996.	NN 163/2003	-
zakon	Zakon o obveznim odnosima	NN 35/2005	1.6.2006.	-	-
zakon	Zakon o prostornom uređenju	NN 30/94	6.4.1994.	NN 68/98 NN 61/2000 NN 32/2002 NN 100/2004	-
zakon	Zakon o standardizaciji	NN 53/91	8.9.1991.	NN 26/93 NN 44/95 NN 25/96	-
pravilnik	Pravilnik o jednostavnim građevinama za koje građevinska dozvola nije potrebna	NN 138/2004	28.9.2004.	NN28/2006	-
pravilnik	Pravilnik o kontroli projekata	NN 89/2000	8.9.2000.	-	-
pravilnik	Pravilnik o nadzoru prometa i ugradnje građevnih proizvoda	-	-	-	u pripremi!
pravilnik	Pravilnik o nostrifikaciji projekata	NN 98/99	22.9.1999.	NN 29/2003	-
pravilnik	Pravilnik o ocjenjivanju sukladnosti, ispravama o sukladnosti i označavanju građevnih proizvoda	NN 1/2005	23.12.2004.	-	-
pravilnik	Pravilnik o određivanju zahvata u prostoru za koje se ne izdaje lokacijska dozvola	NN 86/2004	4.10.2004.	NN 138/2004	-
pravilnik	Pravilnik o općem sadržaju projekata	-	-	-	u pripremi!
pravilnik	Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti	NN 151/2005	3.12.2005.	-	-
pravilnik	Pravilnik o ovlaštenjima za ispitivanja građevina o obavljanje prethodnih istraživanja	-	-	-	u pripremi!
pravilnik	Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš	NN 59/2000	12.6.2000.	NN 136/2004 NN 85/2006	-
pravilnik	Pravilnik o sadržaju izjave projektanta o usklađenosti glavnog, odnosno idejnog projekta s odredbama posebnih zakona i drugih propisa	NN 98/99	27.9.2004.	-	-
pravilnik	Pravilnik o stručnom ispitu te upotpunjavanju i usavršavanju znanja osoba koje obavljaju poslove graditeljstva	NN 82/2005	30.6.2005.	-	-
pravilnik	Pravilnik o tehničkim dopuštjenjima	-	-	-	u pripremi!
pravilnik	Pravilnik o tehničkom pregledu građevine	NN 108/2004	28.7.2004.	-	-
pravilnik	Pravilnik o uvjetima i mjerilima za davanje ovlaštenja za kontrolu projekata	NN 2/2000	30.12.1999.	NN 89/2000	-
pravilnik	Pravilnik o uvjetima i mjerilima za davanje suglasnosti za započinjanje obavljanja djelatnosti građenja	NN 89/2006	3.8.2006.	-	-
pravilnik	Pravilnik o uvjetima i načinu vođenja građevnog dnevnika	NN 6/2000	10.1.2000.	-	-
pravilnik	Pravilnik o vrsti objekata namijenjenih za rad kod kojih inspekcija rada sudjeluje u postupku izdavanja građevnih dozvola i u tehničkim pregledima izgrađenih objekata	NN 48/97	28.4.1997.	-	-
pravilnik	Pravilnik o zatvaranju i označavanju zatvorenog gradilišta	NN 2/2005	29.12.2004.	-	-
statut	Statut Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu - pročišćeni tekst	NN 147/2005	14.12.2005.	-	-
kodeks	Kodeks strukovne etike hrvatskih arhitekata i inženjera u graditeljstvu	NN 40/99	27.4.2005.	-	-

Baza zakonske regulative, odnosno njezin prvi dio koji obuhvaća opću graditeljsku regulativu (zakone o gradnji, prostornom uređenju, zaštiti okoliša, kontroli projekata itd.) uskoro će biti dostupna i u elektroničkom obliku na našem portalu www.energetika-net.hr.

Pri tome će biti moguće jednostavno pretraživanje svih objavljenih zakona i podzakonskih propisa prema željenim kriterijima (npr. po vrsti propisa, datumu objave, riječima iz naziva propisa), a moći će se vidjeti kada je pojedini propis dopunjen i izmijenjen, dakako uz odgovarajuću poveznicu za cjeloviti tekst propisa na stranici "Narodnih novina" www.nn.hr.

Novi sustav koji se uvodi opisan je tehničkim propisima, propisima o građevnim proizvodima te normama i tehničkim dopuštenjima. Iako je još u povojima i prijelaznom razdoblju, kada još nedostaje značajan broj potrebnih dokumenata, već sada su vidljive značajne beneficije novog sustava. To se osobito očituje u prilagodljivosti modernog i fleksibilnog sustava koji će se moći nositi sa značajnim svakodnevnim tehnološkim napretkom struke koja živi. U tim se razmatranjima ne može zanemariti ni važnost usklađenosti novog sustava s pravno-tehničkom regulativom EU-a i to u smislu graditeljskih materijala, opreme i same gradnje (slobodno tržište EU-a, napomena autora), dok je na području uređenja graditeljstva, svaka država posve suverena u određivanju vlastitih zakonskih okvira.

Kao što je poznato, u tijeku je i postupak donošenja novog Zakona o gradnji (odnosno Zakona o prostornom uređenju i gradnji čiji je prijedlog objavljen na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva www.mzopu.hr) koji će biti važan dokument za omogućavanje pune funkcionalnosti novog sustava pravno-tehničke regulative u području graditeljstva u zadanim okolnostima i vremenu. Poželimo samo da se taj dugotrajan, složen i opsežan posao s velikim brojem utjecajnih čimbenika dovrši na zadovoljstvo strojarske i elektro-struke koje nisu (i ne mogu biti) zadovoljne sve manjom prisutnošću u važnim zakonskim aktima. No, ta minorizacija od većine predmet je neke sasvim druge teme.